

Shushan Purim: Why a Second Day of Celebration?

Yeshiva University GPATS Yom Iyun
Sarit Anstandig (GPATS '14)

1. אסתר פרק ט

טו ויִקְהָלוּ הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן, גַּם בַּיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אָדָר, וַיִּהְרְגוּ בְּשׁוּשָׁן, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ; וּבַבֵּנָה לֹא שָׁלְחוּ, אֵת יָדָם. טז וְשָׂאָר הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּמַדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ נִקְהָלוּ וַעֲמַד עַל נַפְשָׁם, וְנוֹחַ מֵאִיְבֵיהֶם, וְהָרוּג בְּשִׁנְאֵיהֶם, חֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים אֶלֶף; וּבַבֵּנָה לֹא שָׁלְחוּ, אֵת יָדָם. יז בַּיּוֹם שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר, לַחֹדֶשׁ אָדָר; וְנוֹחַ, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ, וַעֲשֵׂה אֹתוֹ, יוֹם מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה. יח וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוּשָׁן, נִקְהָלוּ בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ, וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר, בּוֹ; וְנוֹחַ, בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ, וַעֲשֵׂה אֹתוֹ, יוֹם מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה. יט עַל פֶּן הַיְהוּדִים הַפְּרָזִים, הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אָדָר, שִׂמְחָה וּמְשֻׁתָּה יוֹם טוֹב; וּמְשַׁלַּח מְנוּחַת, אִישׁ לְרֵעֵהוּ. כ וַיִּכְתֹּב מְרַדְּכִי, אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה; וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל כָּל הַיְהוּדִים, אֲשֶׁר בְּכָל מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֶרֶשׁ הַקְּרוּבִים, וְהַרְחֹקִים. כא לְקַיֵּם, עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אָדָר, וְאֵת יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ: בְּכָל שָׁנָה, וְשָׁנָה. כב כַּיְמֵימֵינוּ, אֲשֶׁר נָחוּ בְהֵם הַיְהוּדִים מֵאִיְבֵיהֶם, וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֲכָל לַיּוֹם טוֹב; לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה, וּמְשַׁלַּח מְנוּחַת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּמִתְּנוּחַת לְאֶבְרָתָם. כג וְקִבְּלוּ, הַיְהוּדִים, אֵת אֲשֶׁר הִחְלוּ, לַעֲשׂוֹת; וְאֵת אֲשֶׁר כָּתַב מְרַדְּכִי, אֲלֵיהֶם.

1. *Esther*, Chapter 9

15 And the Jews that were in Shushan also gathered themselves together on the fourteenth day of the month Adar, and slew three hundred men in Shushan; but they did not lay their hands on the spoils. 16 And the other Jews that were in the king's provinces gathered themselves together, and stood for their lives, and rested from their enemies, and slew seventy-five thousand of their enemies--but they did not lay their hands on the spoils-- 17 on the thirteenth day of the month Adar, and on the fourteenth day of the same they rested, and made it a day of feasting and gladness. 18 But the Jews that were in Shushan assembled together on the thirteenth day thereof, and on the fourteenth thereof; and rested on the fifteenth day, and made it a day of feasting and gladness. 19 Therefore do the Jews of the villages that dwell in the unwalled towns make the fourteenth day of the month Adar a day of gladness and feasting and a good day, and of sending portions one to another. 20 And Mordechai wrote these things, and sent letters to all the Jews that were in all the provinces of the king Ahashverosh, both near and far, 21 to instruct them that they should keep the fourteenth day of the month Adar and the fifteenth day of the same, yearly, 22 the days when the Jews had rest from their enemies, and the month which was turned to them from sorrow to gladness, and from mourning into a good day; that they should make them days of feasting and gladness, and of sending portions one to another, and gifts to the poor. 23 And the Jews took upon them to do as they had begun, and as Mordechai had written to them.

2. משנה מסכת מגילה פרק א משנה א

מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר בחמשה עשר לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה.

2. Mishnah, *Megillah*, 1:1

The Megillah is read on the eleventh [of Adar], the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, or the fifteenth - not earlier [than the eleventh] nor later [than the fifteenth]. Cities that were surrounded by a wall from the time of Joshua son of Nun read on the fifteenth. Villages and large towns read the

Megillah on the fourteenth, but the villages may at times advance [the Megillah reading] to the day of assembly [when the residents assembled in the towns].

3. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ב עמוד ב

"כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר וכו'" מנהגי מילי? אמר רבא: דאמר קרא "על כן היהודים הפרזים הישבים בערי הפרזות, וגו'" מדפרזים בארבעה עשר מוקפין בחמשה עשר. ואימא: פרזים בארבעה עשר מוקפין כלל כלל לא! ולא ישראל ניהו? עוד, "מהדו ועד כוש" כתיב. ואימא: פרזים בארביסר, מוקפין בארביסר ובחמיסר, כדכתיב "להיות עושים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר [בן] בכל שנה!" אי הוה כתב "את יום ארבעה עשר וחמשה עשר" כדקאמרת, השתא דכתיב "את יום ארבעה עשר ואת יום חמשה עשר" אתא "את" ופסיק, הני בארבעה עשר, והני בחמשה עשר. ואימא: פרזים בארביסר, מוקפין אי בעו בארביסר, אי בעו בחמיסר! אמר קרא "בזמניהם" זמנו של זה לא זמנו של זה. ואימא בתליסר! – כשושן...

מתניתין דלא כי האי תנא, דתניא, רבי יהושע בן קרחה אומר: כרכין המוקפין חומה מימות אחשוורוש קורין בחמשה עשר. מאי טעמא דרבי יהושע בן קרחה? כי שושן, מה שושן מוקפת חומה מימות אחשוורוש וקורין בחמשה עשר אף כל שמוקפת חומה מימות אחשוורוש קורין בחמשה עשר. ותנא דידן מאי טעמא? יליף פרזי פרזי, כתיב הכא "על כן היהודים הפרזים", וכתוב התם "לבד מערי הפרזי הרבה מאד", מה להלן מוקפת חומה מימות יהושע בן נון אף כאן מוקפת חומה מימות יהושע בן נון... שושן דעבדא כמאן? ... שאני שושן הואיל ונעשה בה נס.

3. Talmud Bavli, Megillah 2b

“Cities that were surrounded by walls at the time of Joshua son of Nun read the Megillah on the fifteenth, etc.” – Where do we know this from? Rava said: For the verse states (Esther 9:19): “Therefore do the Jews of the villages that dwell in the unwalled towns [make the fourteenth day of the month Adar a day of gladness and feasting, and a good day, and of sending portions one to another]. Since the verse specifies that unwalled cities celebrate Purim on the fourteenth, it implies that walled cities celebrate on the fifteenth. But one could say that unwalled cities celebrate on the fourteenth, and walled cities do not celebrate at all! Are the residents of walled cities not Jews? Furthermore, it states (Esther 1:1): “From Hodu until Kush” [the holiday of Purim was accepted in all of provinces of Ahashverosh’s kingdom, which certainly included walled cities]. But one could say that unwalled cities celebrate on the fourteenth, and walled cities celebrate on both the fourteenth and the fifteenth, as it says (Esther 9:21): “they should observe the fourteenth day of the month of Adar and the fifteenth day each and every year.” If the verse would have written: “the fourteenth day and the fifteenth day” [without the word ‘את’ in between], then it would teach what you suggested, but now that it says “the fourteenth and the fifteenth [with the word ‘את’], the ‘את’ comes and separates between the two dates, so some celebrate on the fourteenth and some on the fifteenth. But one could say that unwalled cities celebrate on the fourteenth, and walled cities can choose to celebrate either on the 14th or on the 15th! The verse says (Esther 9:31): “In their times” – the time for this [walled cities] is unlike the time for the other [unwalled cities]. But one could say that walled cities celebrate on the thirteenth? They celebrate like the city of Shushan...

Our Mishnah is not in accordance with this Tanna, who taught in a Beraita: “R. Joshua ben Korchah says: cities that were surrounded by walls at the time of Ahashverosh read on the fifteenth.” What is R. Joshua ben Korchah’s reason? A walled city must be like Shushan - just like Shushan was surrounded by a wall at the time of Ahashverosh and its residents read on the fifteenth, so too any city that was surrounded by a wall at the time of Ahashverosh read on the fifteenth. And what is our Tanna's reason for basing a city’s status on the time of Joshua? He derives it from [a *gezzeirah shava* that connects] the words “unwalled towns” and “unwalled towns”. Here it is written: “Therefore, the Jews of the unwalled towns,” and elsewhere it is written (Deuteronomy 3:5): “besides a great number of unwalled towns.” Just as there it means from the time of Joshua son of Nun, so too here

it means from the time of Joshua son of Nun... What does Shushan follow? ... Shushan is different because a miracle was performed there.

4. חידושי הרמב"ן מסכת מגילה דף ב עמוד א

אני תמה מאד מה ראו על ככה ומה הגיע אליהם לעשות ישראל אגודות במצוה הזו? ... כשעיינתי בכתובים נתיישב לי הענין יפה, לפי שהוא דבר ברור שבזמנו של נס זה כבר נפקדו ישראל ועלו לארץ ברשיון כורש ונתיישבו בעריהם... אנשי כנסת הגדולה עם רוב ישראל בארץ היו... וכשצוה אחשורוש "להשמיד להרוג ולאבד" היו הפרזים והעיירות שאין להם חומה סביב בספק וסכנה גדולה... ולאחר מיכן בשנים הבאות עמדו פרזים ונהוג מעצמן לעשות יום ארבעה עשר שמחה ומשתה ויום טוב. אבל מוקפין לא עשו כלום לפי שהיה הנס גדול בפרזים והיה עליהם [הסכנה] יותר כדפרישית. וזהו שכתוב "על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום י"ד לחודש אדר שמחה ומשתה" ולא הזכרו כאן מוקפין כלל.

אחר זמן... עמד מרדכי ובית דינו וראו דבריהם של פרזים שראוי הנס הזה לעשות לו זכר לדורות וקבעו אותו על כל ישראל שכולן היו בספק. וראוי להקדים פרזים למוקפים מפני שהיה נסם גדול ושהם התחילו במצוה תחילה לעשות להם לבדם יו"ט... וזהו שכתוב "ויכתוב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים לקיים עליהם להיות עושים את יום י"ד ואת יום ט"ו" כלומר שלח להם שיקבלו כולם לעשות זכר לנס ולא יאמרו הרחוקים משושן ומארץ ישראל "לא היו המן וסיעתו באין עלינו."

4. Chiddushei haRamban (Nahmanides), Megillah 2a

I am very baffled - why did they make Israel into divided groups for this mitzvah? ... When I looked into the verses, the matter became beautifully settled. For it is clear that at the time of the miracle, Israel was remembered and they went up to the Land [of Israel] with the permission of Cyrus and settled in their cities... the Men of the Great Assembly with most of Israel were in the Land... And when Ahashverosh decreed: (Esther 3:13) "to annihilate, kill, and obliterate," the villages and cities with no walls were in great danger... Afterwards, in the coming years, the open cities instituted on their own to make the fourteenth [of Adar] joy, feasting, and holiday, but the walled cities did nothing - since the unwalled towns were in greater danger and their miracle was greater, as explained above. And this is what is written (Esther 9:19): "Therefore, the Jews of the villages, who dwell in unwalled towns, make the fourteenth day of the month of Adar a day of gladness and feasting," and the walled cities are not mentioned at all.

Sometime afterwards... Mordechai and his court stood up and supported the perspective of the open cities that it is appropriate to commemorate this miracle for all generations. They established it for all Israel since they were all in danger. And it is appropriate to have the open cities precede the walled cities because their miracle was greater, and they initiated the mitzvah to establish for themselves a holiday... And this is what is written (Esther 9:20): "And Mordechai wrote all these things and sent letters to all the Jews who were in the province of Ahashverosh, both near and far, to accept on themselves that they shall keep the fourteenth day of the month of Adar, and the fifteenth day" - he sent letters to them so that they should all accept to establish a commemoration of the miracle, and the ones far from Shushan and the Land of Israel should not say: "Haman and his cohorts did not rise against us."

5. הר"ן על הרי"ף מסכת מגילה דף ב עמוד א

מפני שהיהודים היושבים בערי הפרזות והיהודים אשר בשושן לא נחו מאויביהם ביום אחד שהרי היהודים הפרזים נחו בארבעה עשר והיהודים אשר בשושן נחו בחמשה עשר ועשו מאליהם כל אחד ביום מנוחתו משתה ושמחה. לפיכך כשקבעו עליהם יום טוב לדורות קבעוהו לכל אחד ביום שנה בו והשוו כל הכרכים המוקפים חומה לשושן ... מפני שבה היה עיקר הנס.

5. The Ran, Commentary on the Rif, Megillah 2a

Since the Jews that lived in the open cities and the Jews that lived in Shushan did not rest from their enemies on the same day (for the Jews of the open cities rested on the fourteenth, and the Jews in

Shushan rested on the fifteenth), they each made a celebration on their day of rest. Therefore, when it was established as a holiday for generations, they established it for everyone based on the day that they rested. And all of the walled cities were likened to Shushan... since that was the primary location of the miracle.

6. תלמוד ירושלמי מסכת מגילה פרק א

"כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר" ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי: חלקו כבוד לארץ ישראל שהיתה חריבה באותן הימים ותלו אותה מימות יהושע בן נון.

6. Talmud Yerushalmi, Megillah, Chapter 1

"Cities that were surrounded by walls in the time of Joshua son of Nun read [the Megillah] on the fifteenth" – R. Simon in the name of R. Joshua son of Levi said: They imparted honor to the Land of Israel, which was desolate in those days, and based the law on whether it was walled in the days of Joshua the son of Nun.

7. בית יוסף אורח חיים סימן תרפח:א

כיון דמצוה זו הוקבעה בזמן חורבנה של ארץ ישראל ראו חכמים שבאותו הדור לעשות זכר לארץ ישראל בנס זה ... ולפיכך תיקנו שמוקפין חומה מימות יהושע יקראו בט"ו ושאר העיירות יקראו בי"ד, ואילו לא היו מחלקין ביניהם לא היה לארץ ישראל זכר בנס זה.

7. Beit Yosef, Orach Chayyim 688:1

Since this mitzvah was established at a time when the Land of Israel was in ruins, the Chachamim in that generation decided to make a remembrance of the Land of Israel within this miracle... and therefore they established that walled cities would read on the fifteenth, and other cities would read on the fourteenth; and if they did not differentiate between them, there would be no remembrance of the Land of Israel within this miracle.

8. פחד יצחק, פרוש על פורים, ענין טו

חובת היציאה למלחמה על עמלק חלה היא עלינו משעת כיבושו של יהושע בן נון... זו היא כבודה של ארץ ישראל שהכניסה לתוכה מחייבת היא את כריתות זרעו של עמלק.

8. Pachad Yitzchak, Commentary on Purim, Topic 15

The obligation to go out to war against Amalek falls on us from the time of capturing of Joshua son of Nun... This is the honor of the Land of Israel—that the entrance into it obligates us to obliterate the descendants of Amalek.